

Sygn. akt III AUa 1017/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: p.o. protokolanta sądowego Sylwia Zawadzka	

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2018 r. w Lublinie

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty inwalidy wojskowego

na skutek apelacji M. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 9 października 2017 r. sygn. akt VIII U 3658/16

I. oddala apelację;

II. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowego w Lublinie adwokatowi K. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Jacek Chaciński Elżbieta Czaja Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

Sygn. akt III AUa 1017/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04 marca 2014 r. Zakład ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił M. M. dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy powstałej w związku ze służbą wojskową.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 26 lutego 2016 r. nie stwierdziła u skarżącego niezdolności do pracy

w związku ze służbą wojskową.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca wniósł o jej zmianę i przyznanie na dalszy okres prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy powstałej w związku ze służbą wojskową. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2016 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie. Podstawą rozstrzygnięcia były opinie biegłych: neurologa, psychiatry, psychologa i kardiologa, które nie stwierdzały niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

Na skutek złożonej przez powoda apelacji Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 12.10.2016 roku uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu orzeczenia SA wskazał, że ocena zdolności do pracy M. M. powinna uwzględniać poza przesłankami ustawowymi dodatkową okoliczność jaką jest długoletni brak aktywności zawodowej, spowodowany pobieraniem renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie jest wystarczające ustalenie braku niezdolności do pracy z uwagi na poszczególne schorzenia ubezpieczonego, ale konieczne jest dokonanie kompleksowej oceny stanu zdrowia pod tym kątem - w przypadku mnogości schorzeń. Koniecznym jest zasięgnięcie wiadomości specjalnych z łącznej opinii biegłych neurologa, psychiatry i psychologa po uzupełnieniu dokumentacji lekarskiej.

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 9 października I punkcie I oddalił odwołanie, oraz zasądził od Skarbu Państwa na rzecz K. K. koszty zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu.

Podstawą były następujące ustalenia:

Urodzony (...) M. M., posiadający wykształcenie zawodowe w zakresie mechaniki samochodowej, odbywał służbę wojskową w okresie od (...) do dnia (...). W trakcie odbywania służby wojskowej, w dniu 26 marca 1991 roku uległ wypadkowi skutkującemu urazem w postaci wstrząśnienia mózgu. W okresie od 01.03.2003r. do 28.02.2014 roku wnioskodawca był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

W dniu 15.01.2014r. wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie prawa do renty inwalidy wojskowego. Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z 11.02.2014 roku wnioskodawca został uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową do 28.02.2017 roku. Wskutek zgłoszonego zarzutu wadliwości, Komisja Lekarska orzekająca w dniu 26.02.2014r. uznała wnioskodawcę za zdolnego do pracy.

W tych okolicznościach decyzją z dnia 04.03.2014r. ZUS odmówił prawa do renty.

Wnioskodawca nigdzie nie pracuje. Nie ma żadnego zajęcia. Mieszka z rodzicami. Jest na ich utrzymaniu. Był okres kiedy pracował w Zakładzie (...) jako operator oklejarki. Sąd dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych neurologa, psychiatry i psychologa. Wnioskodawca jako dodatkowe dokumenty medyczne przedłożył jedynie zaświadczenie lekarskie od psychiatry, z którego wynika, że stale leczy się od 2008 roku i nadal wymaga stałego leczenia. Wnioskodawca został przebadany przez biegłych psychiatrę, neurologa i psychologa, którzy zapoznali się z całością zgromadzonej dokumentacji medycznej a także aktami sprawy, w tym wywołanymi w toku pierwotnego rozpoznania sprawy opiniami biegłych.

Biegła psycholog na podstawie analizy akt i badania psychologicznego wnioskodawcy stwierdziła, że aktualnie funkcjonuje on w granicach normy, występują łagodne zaburzenia procesów poznawczych oraz cechy nieprawidłowej osobowości. Biegli psychiatrę i neurolog w opinii z dnia 20.12.2016 roku rozpoznali u badanego przebyty uraz głowy ze wstrząśnieniem mózgu w 1991 roku, aktualne funkcjonowanie w granicach normy, łagodne zaburzenia procesów poznawczych, cechy osobowości nieprawidłowej, funkcjonowanie intelektualne w obszarze normy po

badaniu psychologicznym. Stwierdzili u badanego brak niezdolności do pracy ze względu na stan psychiczny i neurologiczny, w tym w czasie odbywania służby wojskowej jak i w okresie 3 lat po zwolnieniu ze służby w następstwie chorób i urazów doznanych podczas jej pełnienia.

Biegli wskazali, że w trakcie służby wojskowej wnioskodawca uległ wypadkowi komunikacyjnemu w jego skutek doznał urazu głowy

z wstrząśnieniem mózgu, co jest najłagodniejszym z możliwych urazów (...). Ambulatoryjne leczenie psychiatryczne rozpoczął w 2003 roku z uwagi na stany wzmożonego napięcia emocjonalnego oraz często powracające bóle głowy. Z powodu tych dolegliwości nigdy nie był kierowany na kurację szpitalną. Nie stwierdzono zespołu psychoorganicznego. Podczas badania przez psychiatrę badany był spokojny i dostosowany. Swoim zachowaniem nie ujawniał lęku, niepokoju ani wzmożonego napięcia emocjonalnego. Na zadawane pytania odpowiadał chętnie, logicznie i z właściwą orientacją autoallopsychiczną. Swoimi wypowiedziami ujawniał jedynie nieznaczne osłabienie pamięci, ale nie zdradzał objawów wytwórczych świadczących o trwającej u niego chorobie psychicznej. W ocenie psychiatry wnioskodawca wymaga dalszego leczenia ambulatoryjnego w(...)farmaceutykami stabilizującymi nastrój (jak do tej pory). Z uwagi na niewielkie nasilenie objawów nie sprowadza to jednak niezdolności do pracy ze względu na stan psychiczny w związku z odbywaną służbą wojskową ani w okresie 3 lat po zakończeniu tej służby w następstwie chorób i urazów doznanych podczas jej pełnienia.

W klinicznym badaniu neurologicznym nie stwierdzono objawów ogniskowego uszkodzenia (...). W badaniu części obwodowej układu nerwowego nie stwierdzono objawów korzeniowych, słabszy jest prawy odruch skokowy. Stwierdzono nieznaczne bólowe ograniczenia ruchomości kręgosłupa(...). W ocenie neurologicznej badanie kliniczne nie wykazuje zaburzeń części (...) oraz obwodowej części układu nerwowego. Stan neurologiczny nie uległ zmianie, był w przeszłości jak i nadal jest stabilny, nie powodował niezdolności do pracy po dniu 01.03.2014r. Z przyczyn neurologicznych brak jest przesłanek do uznania niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową w okresie od (...) do (...) oraz w okresie 3 lat po zwolnieniu ze służby. (opinia k. 123 as).

Zastrzeżenia do opinii złożył pełnomocnik wnioskodawcy. Domagał się wezwania biegłych na rozprawę w celu odpowiedzenia na pytania sformułowane w zastrzeżeniach.

Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej, zobowiązując biegłych do wypowiedzenia się na piśmie co do zgłoszonych zastrzeżeń. W opinii uzupełniającej biegli podtrzymali swoje stanowisko. W punktach szczegółowo odnieśli się do zgłoszonych zastrzeżeń. Ponownie wskazali, że przeprowadzone badania psychologiczne, psychiatryczne i neurologiczne pozwoliło na postawienie szczegółowej diagnozy dolegliwości neurologicznych i psychiatrycznych opiniowanego. Stwierdzili, że M. M. na skutek wypadku podczas pełnienia zasadniczej służby wojskowej doznał najłżejszego z możliwych urazów głowy i mózgu, tj. wstrząśnienia mózgu, które nie doprowadziło do obniżenia jego funkcjonowania intelektualnego. Wysoce prawdopodobnym skutkiem przebytego urazu są trwające do dzisiaj łagodne zaburzenia procesów poznawczych oraz cechy osobowości nieprawidłowej (z możliwymi okresowymi stanami przygnębienia albo smutku spowodowane różnymi problemami życia codziennego). Z racji stanów okresowego pogorszenia nastroju może wymagać czasowego, ambulatoryjnego leczenia psychiatrycznego i może być też krótkotrwale niezdolny do pracy. Aktualnie w kuracji stosuje z dobrym skutkiem farmaceutyki stabilizujące nastrój. Rozpoznanie zaburzenia psychiczne nie wpływają jednak istotnie na jego codzienne funkcjonowanie, stąd nie sprowadzają długotrwałej niezdolności do pracy. Biegli potwierdzili, że u badanego ani w przeszłości ani obecnie nie podstaw do diagnozowania „zespołu psychoorganicznego” czy „otępienia”, które byłoby wynikiem przebytego (podczas służby wojskowej) urazu głowy i mózgu (skutkującymi uzasadnionym orzeczeniem niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową).

Powołani biegli podali, że nie mają wiedzy dlaczego w 2004, 2008 i 2014 roku na podstawie samego stwierdzenia „objawów depresyjnych” (bez określenia ich przyczyny) oraz „encefalopatii” także bez szczegółowej diagnostyki orzekano u wnioskodawcy dalszą, okresową niezdolność do pracy. W ocenie biegłych wnioskodawca z uwagi na swój wiek, tj. 45 lat

z uwzględnieniem stwierdzonych schorzeń psychiatrycznych i neurologicznych może pracować w zawodzie mechanika lub pokrewnym. Nie powinien jednak wykonywać pracy kierowcy ani pracować na wysokości – choćby z uwagi na stosowane przez niego leki. Powinien natomiast podlegać przekwalifikowaniu zawodowemu w celu łatwiejszego odnalezienia się na obecnym rynku pracy po wieloletniej przerwie w zatrudnieniu. Do opinii uzupełniającej ani organ rentowy ani wnioskodawca i jego pełnomocnicy nie zgłosili zastrzeżeń. Nie zgłoszono też żadnych nowych wniosków dowodowych, chociaż pełnomocnik wnioskodawcy twierdził, że z opinią się nie zgadza. Nie wskazano na żadną dodatkową dokumentację.

Sąd wskazał, że opinia podstawowa została uzupełniona na skutek zastrzeżeń pełnomocnika wnioskodawcy. Biegli dokładnie odpowiedzieli na pytania sformułowane w piśmie procesowym pełnomocnika i jednoznacznie wskazali, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową. Nie mieli w tym zakresie jakichkolwiek wątpliwości. Podali, że wypadek jakiemu uległ wnioskodawca w okresie odbywania służby wojskowej i jego skutki były najłżejsze z możliwych i nie uzasadniają oceny istnienia niezdolności do pracy, gdyż wstrząśnienie mózgu nie doprowadziło do obniżenia funkcjonowania intelektualnego. W istocie, zdaniem biegłych, brak było podstaw do orzekania tej niezdolności w okresie wcześniejszym w oparciu o samo stwierdzenie „objawów depresyjnych” bez szczegółowej diagnostyki. Wnioskodawca w toku niniejszego postępowania nie przedstawił – gdyż takiej nie posiadał dokumentacji medycznej, która pozwalała by na pogłębienie diagnozy i zdołała zmienić ocenę biegłych.

Sąd zaznaczył, że nie było potrzeby dopuszczania kolejnej opinii biegłego kardiologa, który opiniował przy pierwszym rozpoznaniu sprawy. Jak wynika

z opinii kardiologa z dnia 07.12.2015r. stwierdzone nadciśnienie tętnicze i otyłość brzuszna nie są związane ze służbą wojskową, choroba ma charakter endogenny, jest to nadciśnienie samoistne. Opinia biegłego w tym zakresie nie była kwestionowana przez strony a nadto ewidentnie choroba układu sercowo naczyniowego nie ma związku z wypadkiem w okresie służby wojskowej, który polegał na urazie głowy ze skutkiem wstrząśnienia mózgu.

Sąd podzielił sporządzone przez biegłych opinie. W ocenie Sądu są one miarodajne do wydania rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, gdyż Sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania. Opinie zostały opracowane w oparciu o bezpośrednio badanie wnioskodawcy, informacje zawarte w dokumentach lekarskich, wywiad lekarski, a nadto na podstawie danych zawartych w aktach organu rentowego oraz dodatkowej dokumentacji przedłożonej przez wnioskodawcę. Zostały opracowane przez lekarzy posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe

i doświadczenie z zakresu schorzeń występujących u skarżącego. Biegli specjaliści wszechstronnie ocenili stan zdrowia ubezpieczonego i wydał opinie po przebadaniu go i po zapoznaniu się z treścią dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego. Opinie zostały należycie i wnikliwie uzasadnione i wnioski w nich zawarte są logiczne

i przekonujące. Opinie uwzględnione przez Sąd mają charakter całościowy, gdyż zawierają analizę stanu zdrowia odwołującego się oraz określenie jego wpływu na zdolność do pracy. Mając na uwadze ich treść Sąd uznał, że stan zdrowia wnioskodawcy nie sprowadza niezdolności do pracy związanej z odbywaną przez niego służbą wojskową.

Sąd uznał, że odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U.

z 2010, Nr 101, poz. 648, ze zm.) inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, który stał się niezdolny do pracy:

- 1) w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju,
- 2) w ciągu 3 lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli inwalidztwo to jest następstwem chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej.

Według art. 34 pkt 1 ustawy do kategorii żołnierzy niezawodowych zalicza się żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową. Zgodnie z art. 192 ustawy o emeryturach i rentach pod użytym w u.z.i.w. terminem inwalidztwo należy rozumieć pojęcie niezdolności do pracy, przy czym grupa inwalidzka odpowiada stopniowi niezdolności do pracy.

Zgodnie z art. 12 i 13 ustawy emerytalnej w zw. z art. 64 u.i.z.w. niezdolna do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolna do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do wykonywania pracy zgodnej z poziomem kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Ustalenie niezdolności do pracy wynika przede wszystkim z okoliczności natury medycznej. Ze względu na to w niniejszej sprawie zaszła potrzeba pozyskania wiadomości specjalnych, których źródłem jest opinia biegłych. Biegli jednoznacznie wskazali, że wnioskodawca jest osobą zdolną do wykonywania pracy zgodnie ze swoimi kwalifikacjami i może wykonywać pracę w zawodzie mechanika pojazdów lub pokrewną. Ze względu na konieczność stosowania leków nie powinien wykonywać pracy kierowcy i prac na wysokości. Zresztą nigdy takich prac nie wykonywał. Natomiast pozostałe związane z pracą fizyczną nie dyskwalifikują jego możliwości pracowniczych. Nadto wnioskodawca w celu łatwiejszego odnalezienia się na rynku pracy może przekwalifikować się. Jest osobą stosunkową młodą, jest wiele możliwości uzyskania dodatkowych uprawnień. Istnieje wiele programów związanych z aktywizacją zawodową. Wymaga to jednak aktywności ze strony wnioskodawcy. Tymczasem mimo, że nie ma przeszkód natury intelektualnej wnioskodawca od 12 lat jest – jak podał – przy rodzicach i nie wykazuje w tym kierunku żadnego działania.

Reasumując jak wynika z powyższych ustaleń wnioskodawca nie spełnia podstawowego warunku do ustalenia prawa do renty inwalidy wojskowego, ponieważ zgodnie z uznanymi za wiarygodne opiniami biegłych nie istnieje u niego niezdolność do pracy. Sam bowiem fakt występowania schorzeń nie decyduje o istnieniu niezdolności do pracy, a dopiero ocena, czy i w jakim zakresie powodują one niezdolność do pracy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 1 grudnia 2000 roku, II UKN 113/00, OSNP z 2002 roku, Nr 14, poz. 343).

W tym stanie rzeczy brak było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, a odwołanie M. M. należało oddalić.

Z tych względów i na mocy powołanych powyżej przepisów oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Od tego wyroku apelację złożył w imieniu wnioskodawcy jego pełnomocnik zaskarżając wyrok w zakresie punktu I.

Wyrokowi zarzucał:

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błąd w dokonanych w sprawie ustaleniach faktycznych wynikający z dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i nieuwzględnienie wszystkich okoliczności sprawy, tj. oparcie się przez sąd na wywołanych w sprawie opiniach biegłych pomimo że opinie te były lakoniczne, niepełne i poprzestawały na ogólnikowych stwierdzeniach nie odpowiadając na zagadnienia na które zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny w wyroku w sprawie III AUa 519/16,

- art. 217§ 1, 227, 232 kpc poprzez pominięcie zgłoszonego wniosku o wezwanie biegłych na rozprawę celem ustnego wyjaśnienia złożonych przez nie opinii, co w konsekwencji pozbawiło skarżącego możliwości skutecznego dowodzenia swoich racji w procesie.

Skarżący wnosił o zmianę wyroku poprzez przyznanie M. M. prawa do renty inwalidy wojskowego, bądź o uchylene wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Apelacyjny zważył.

Apelacja nie jest zasadna.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne, nie ma potrzeby ich powtarzania.

Zgodnie z wytycznymi Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji ponownie rozpoznając sprawę dopuścił dowód z kolejnej opinii biegłych psychologa, psychiatry i neurologa. Biegli wydali opinię łączną, szczegółowo przeanalizowali dostępną dokumentację medyczną powoda oraz wywołane wcześniej w toku pierwotnego postępowania sądowego opinie biegłych. Opinia podstawowa została uzupełniona na skutek zastrzeżeń pełnomocnika wnioskodawcy. Biegli jednoznacznie wskazali, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową. Podali, że wypadek jakiemu uległ wnioskodawca w okresie odbywania służby wojskowej i jego skutki były najłżejsze z możliwych i nie uzasadniają oceny istnienia niezdolności do pracy, gdyż wstrząśnienie mózgu nie doprowadziło do obniżenia funkcjonowania intelektualnego. W istocie, zdaniem biegłych, brak było podstaw do orzekania tej niezdolności w okresie wcześniejszym w oparciu o samo stwierdzenie „objawów depresyjnych” bez szczegółowej diagnostyki. Opinia ta była zgodna z opiniami uprzednio wywołanymi w sprawie – neurologa T. H. (k. 15) i psychiatry M. D. (k. 21).

Sąd Okręgowy, dokonując oceny prawidłowości wydanych opinii uznał je za miarodajny dowód, a stanowisko należycie uzasadnił, wbrew zarzutom apelacji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych w przepisie art.233 § 1 kpc. Ocena wartości opinii przez Sąd w świetle dokładnego uzasadnienia opinii nie budzi wątpliwości.

Dowód z opinii biegłego, jak podkreśla się w orzecznictwie, podlega ocenie sądu przy zastosowaniu art. 233 § 1 kpc, na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001, Nr 4, poz. 64; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, LEX nr 77046). W ocenie Sądu Apelacyjnego obdarzona przez Sąd I instancji wiarygodnością opinia jest logiczna, konsekwentna i nie pozostawiają wątpliwości co do braku niezdolności do pracy skarżącego. Odnosząc się do zarzutu nie wezwania biegłych na rozprawę zauważyć należy, że sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej, zobowiązując biegłych do wypowiedzenia się na piśmie co do zgłoszonych przez pełnomocnika zastrzeżeń. W opinii uzupełniającej biegli podtrzymali swoje stanowisko i szczegółowo odnieśli się do zgłoszonych zastrzeżeń. Ponownie wskazali, że przeprowadzone badania psychologiczne, psychiatryczne i neurologiczne pozwoliło na postawienie szczegółowej diagnozy dolegliwości neurologicznych i psychiatrycznych opiniowanego. Stwierdzili, że M. M. na skutek wypadku podczas pełnienia zasadniczej służby wojskowej doznał urazu który nie doprowadził do obniżenia jego funkcjonowania intelektualnego. Z racji stanów okresowego pogorszenia nastroju może wymagać czasowego, ambulatoryjnego leczenia psychiatrycznego i może być też krótkotrwale niezdolny do pracy. Aktualnie w kuracji stosuje z dobrym skutkiem farmaceutyki stabilizujące nastrój. Rozpoznanie zaburzenia psychiczne nie wpływają jednak istotnie na jego codzienne funkcjonowanie, stąd nie sprzeczają z długotrwałej niezdolności do pracy. Biegli potwierdzili, że

u badanego ani w przeszłości ani obecnie nie podstaw do diagnozowania „zespołu psychoorganicznego” czy „otępienia”, które byłoby wynikiem przebytego (podczas służby wojskowej) urazu głowy i mózgu (skutkującymi uzasadnionym orzeczeniem niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową).

Do opinii uzupełniającej ani organ rentowy ani wnioskodawca i jego pełnomocnicy nie zgłosili zastrzeżeń. Nie zgłoszono też żadnych nowych wniosków dowodowych.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł, na podstawie art. 385 kpc, jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. § 16 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 18 października 2016 r., poz. 1800 ze zm.).